

D.El.Ed. દ્વિતીય વર્ષ (ન્યુ કોર્ષ) 3(A) ગુણભાર યોજનાની વિસ્તૃત રૂપરેખા
કોર્ષનું નામ:- 3(A) પદ્ધતિશાસ્ત્ર અને વિષયવસ્તુ ગુજરાતી (ઘોરણ 6 થી 8 ગુજરાતી)

સમય:- ૧.૩૦ કલાક

કુલ ગુણ:- 35

(1) પ્રશ્નવાર અને પ્રશ્ન પ્રકાર મુજબ ગુણભાર ફાળવણી :-

પ્રશ્ન ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર				કુલ પ્રશ્નો -17 અને કુલ ગુણ-35
	અનાત્મલક્ષી પ્રશ્નો	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો		નિબંધલક્ષી પ્રશ્નો	
	(01)ગુણ	(02)ગુણ	(03)ગુણ	(05)ગુણ	
1	8(8)	---	----	---	8(8)
2	----	8(4) 2(1)*	---	---	8(4) 2(1)*
3	----	----	9(3)	----	9(3)
4	----	----	---	10(2) 5(1)*	10(2) 5(1)*
કુલ	8(8)	8(4) 2(1)*	9(3)	10(2) 5(1)*	35(17) 07(2)*

- સૂચના –બ્લ્યુપ્રિન્ટમાં * (ફૂદડી) દર્શાવતા પ્રશ્નો વિકલ્પ પ્રશ્નો સુચવે છે.
- કૌંસ બહારના અંક પ્રશ્નોના કુલ ગુણ દર્શાવે છે –કૌંસ અંદરના અંક પ્રશ્નોના કુલ સંખ્યાદર્શાવે છે
- પ્રશ્નક્રમાંક -1 માં પાંચ પ્રશ્નો પદ્ધતિશાસ્ત્રમાંથી તથા ત્રણ પ્રશ્નો વિષયવસ્તુમાંથી પૂછવા.,
- પ્રશ્નક્રમાંક -2 પદ્ધતિશાસ્ત્રમાંથી બે પ્રશ્નો તથા બે પ્રશ્નો વિષયવસ્તુમાંથી
- પ્રશ્નક્રમાંક -3 પદ્ધતિશાસ્ત્રમાંથી બે પ્રશ્નો તથા એક પ્રશ્ન વિષયવસ્તુમાંથી
- પ્રશ્નક્રમાંક -4 પદ્ધતિશાસ્ત્રમાંથી એક પ્રશ્ન તથા એક પ્રશ્ન વિષયવસ્તુમાંથી

(2) પરિરૂપ

પ્રશ્ન ક્રમ	પ્રશ્ન ક્રમાંક	પ્રશ્ન પ્રકાર	જ્ઞાન	સમજ	ઉપયોજન	કુલ ગુણ અને પ્રશ્ન
1	1 થી 8	એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો	04	03	01	8 (8)
2	9 થી 12	ટૂંકમાં ઉત્તર લખો	---	02 (01)*	02	8 (4) 2(1)*
3	13થી15	ચારથી પાંચ વાક્યમાં ઉત્તર લખો	01	01	01	9(3)
4	16 થી17	સવિસ્તાર ઉત્તર લખો	---	01	01(01)*	10(2) 5(1)*
કુલ	1 થી 17		05	07 (01)*	05 (01)*	35(17) 07(2)*

(3) પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ :-

પ્રશ્નક્રમ	પ્રશ્નની વિગત	ગુણભાર	ટકા
1	નીચેના પ્રશ્નોના એકએક વાક્યમાં જવાબ આપો.	08	22.86%
	પ્રશ્નક્રમાંક 1 થી 8		
2	નીચેના પ્રશ્નોનાના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો	08	22.86%
	પ્રશ્નક્રમાંક 9 થી 12		
3	નીચેના પ્રશ્નોનાના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો	09	25.71%
	પેટા પ્રશ્નક્રમાંક 13 થી 15		
4	નીચેના પ્રશ્નોનાના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો	10	28.57%
	પ્રશ્નક્રમાંક 16 થી 17		
કુલ		35	100%

સૂચના - ધોરણ 6 થી 8 ના પસંદગી ના પાઠ ક્રમાંકમાંથી 15 ગુણના 09 પ્રશ્નો

- ધોરણ 6ના પસંદગીના પાઠ ક્રમાંક 2-9-11-15માંથી 05 ગુણ
- ધોરણ 7ના પસંદગીના પાઠ ક્રમાંક 3-8-15-17માંથી 05 ગુણ
- ધોરણ 8 ના પસંદગીના પાઠ ક્રમાંક 6-9-11-17માંથી 05 ગુણ

(4) પ્રશ્ન પ્રકાર આધારિત ગુણભાર ફાળવણી :

પ્રશ્ન પ્રકાર	પ્રશ્ન સંખ્યા	ગુણભાર	ટકા
અનાત્મલક્ષી પ્રશ્નો	08	08	22.86%
ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો	07	17	48.57%
નિબંધલક્ષી પ્રશ્નો	02	10	28.57%
કુલ	17	35	100%

(5) કઠિનતા મૂલ્યપ્રકાર આધારિત ગુણભાર ફાળવણી :-

કઠિનતા મૂલ્યનો પ્રકાર	ગુણભાર	ટકા
સરળ	10	28.57%
મધ્યમ	18	51.43%
કઠિન	07	20.00%
કુલ	35	100%

(6) એકમ આધારિત પ્રશ્નોની ફાળવણી :-

એકમ	એકમનું નામ	ગુણભાર	ટકા
1	ગુજરાતી અધ્યયન-અધ્યાપન પદ્ધતિઓ	05	14.29%
2	માતૃભાષાના અભ્યાસક્રમનું સ્વરૂપ અને વિકાસત્મક આવર્તન (ધોરણ-5 થી ૮)	05	14.29%
3	ભાષા મૂલ્યાંકન	05	14.29%
4	વ્યાકરણ શિક્ષણ	05	14.29%
5	ગુજરાતી વિષયવસ્તુ ધોરણ 5 થી ૮	15	42.84%
કુલ		35	100%

કોર્સ-3(A) ગુજરાતી વિષયવસ્તુ 15 ગુણ ધોરણ 6-7-8માં દરેકના 05 ગુણ
(પ્રથમ અને દ્વિતીય સત્રમાંથી બે-બે એકમ)
પદ્ધતિ શાસ્ત્ર 20 ગુણ (દરેક પ્રકરણમાંથી 05 ગુણ)

ધોરણ-6 પદ્ય-2 હિંદમાતાને સંબોધન (પ્રાર્થના ગીત)

ધોરણ-6 ગદ્ય-9 પંખીની પાંખમાં પાદર (નિબંધ)

ધોરણ-6 પદ્ય-15 ગુજરાત મોરી મોરી (ભિમિ ગીત)

ધોરણ-6 ગદ્ય-11 એક જાદુઈ પત્રની વાર્તા (હાસ્ય વાર્તા)

ધોરણ-7 પદ્ય-8 માલમ તું હલેસા માર (લોકગીત)

ધોરણ-7 ગદ્ય-3 પરીક્ષા (બોધકથા)

ધોરણ-7 પદ્ય-15 ગ્રામમાતા (ખંડકાવ્ય)

ધોરણ-7 ગદ્ય-17 જીવરામ ભટ્ટ (નાટક)

ધોરણ-8 પદ્ય-6 ધૂળિયે મારગ (ભિમિગીત)

ધોરણ-8 ગદ્ય-9 દીકરાનો મારનાર (લોકકથા)

ધોરણ-8 પદ્ય-11 વળાવી બા આવી (સોનેટ)

ધોરણ-8 ગદ્ય-17 સંસ્કારની શ્રીમંતાઈ (નવલિકા)

D.El.Ed. દ્વિતીય વર્ષ કોર્સ – 3(A) નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

કોર્સનું નામ:- 3(A)પદ્ધતિશાસ્ત્ર અને વિષયવસ્તુ ગુજરાતી (ધોરણ 6 થી 8 ગુજરાતી માધ્યમ)

સમય:- ૧.૩૦ કલાક

કુલ ગુણ:- ૩૫

પ્રશ્ન-1 નીચેના પ્રશ્નોના એક-એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો.

[08]

1. પદ્યશિક્ષણની બે પદ્ધતિના નામ લખો.
2. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિના પ્રકાર જણાવો.
3. ગદ્ય શિક્ષણના મુખ્ય બે હેતુઓ જણાવો.
4. અલંકારના મુખ્ય બે પ્રકાર લખો.
5. સમાસ કોને કહેવાય છે ?
6. હિંદમાતાને સંબોધન કાવ્યના કવિનું પૂરું નામ લખો.
7. 'સૂર્ય' શબ્દના બે સમાનર્થી શબ્દ આપો.
8. 'એક જ દે ચિનગારી' કાવ્યમાં કવિ વાત વિપત્તની ભારી શા માટે કહે છે?

પ્રશ્ન-2 નીચેના પ્રશ્નોનામાંથી કોઇપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો.

[08]

9. 'કાવ્ય એ કાનની કલા છે' – તે સમજાવો.
10. માતૃભાષા શિક્ષણના હેતુઓ જણાવો.

અથવા

10. કાવ્યપંક્તિનું મૂલ્યાંકન કેવી રીતે કરશો ?
11. 'ગુજરાત મોરી મોરી રે' કાવ્યમાં ઉલ્લેખ થયેલ નદીઓ અને પર્વતો જણાવી તેમની વિશિષ્ટતાઓ જણાવો.
12. પરીક્ષા પાઠમાં ઇન્સ્પેક્ટરનો કયો ગુણ તમને ગમ્યો ? શા માટે?

પ્રશ્ન-3 નીચેના પ્રશ્નોનામાંથી કોઇપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો.

[09]

13. અર્થગ્રહણના વિકાસ માટેની પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.
14. વ્યાકરણ શિક્ષણ કરતી વખતે એક શિક્ષક તરીકે તમે શું શું ધ્યાનમાં રાખશો ?
15. સંસ્કારની શ્રીમંતાઈ પ્રસંગ કથામાં આવતાં પાત્રોની વિશેષતા તમારા શબ્દોમાં જણાવો.

પ્રશ્ન-4 નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો.

[05]

16. 49, 'રામભવન' રામપુર જિ.ભાવનગરથી કુ.સ્વાતિબા એ. જાડેજા ભાવનગર જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિકારીશ્રીને વિદ્યાસહાયક તરીકે અરજી કરે છે તેનો નમૂનો તૈયાર કરો.

અથવા

16. દેસાઈ ફળિયું, મોટી ભાગોળ પાસે, નડિયાદથી શ્રી કિરીટ એમ. દેસાઈ પોતાના ફળિયામાં ફેલાયેલ ગંદકી દૂર કરાવવા નડિયાદ મહાનગરપાલિકાના યોગ્ય અધિકારીને અરજી કરે છે તેનો નમૂનો તૈયાર કરો.

17. દ્વિરુક્ત અને રવાનુકારી શબ્દોનો ભેદ સદૃષ્ટાંત સમજાવો.

[05]

D.El.Ed. द्वितीय वर्ष (न्यु कोर्ष) कोर्स - 3(B) गुणभार योजनानी विस्तृत रूपरेखा

कोर्षनुं नाम:- 3(B) English (STD- 3 To 8)

समय:- १:30 कलाक

कुल गुण:- 35

Method or Content	Types of Questions					
	Question No.	Objective	Short Answer		Essay	Total
			(2)	(3)		
Content	Q.1 (A)	-	2(1)	-	-	8(7)
	(B)	6(6)	-	-	-	
	Q.2 (A)	4(4)	-	-	-	7(5) 3(1)*
	(B)	-	-	3(1) 3(1)*	-	
Method	Q.3 (A)	-	6(3)	-	-	12(5)
	(B)	-	-	6(2)	-	
	Q.4	-	-	-	8(2) 4(1)*	8(2) 4(1)*
Total		10(10)	8(4)	9(3) 3(1)*	8(2) 4(1)*	35(19) 07(2)*

Note:-

- Figure shows in the bracket indicates the No. of questions and figure out of the bracket indicates the marks.
- * it shows optional No. of questions and marks.

Question based Marks Allotted.	
Types of Questions.	Marks
Objective Type	10
Short-Answer Type	17
Essay Type	08
Total	35

Objective based Marks Allotted.	
Objectives	Marks
	13
Knowledge	10
Understanding	12
Application / Skills	
Total	35

Essay	-	35%
Average	-	35%
Difficult	-	30%
		<u>100%</u>

Unit wise Marks Allotted.	
Unit	Marks
Unit - 1	03
Unit - 2	06
Unit - 3	05
Unit - 4	06
Total	20

Total Marks Distribution

Method	-	20
Content	-	15
		<u>35 Marks</u>

Format of Question Paper

Course – 3 [B] English (Std – 3 to 8)
(Method – 20, Content – 15)

Time :

Total Marks – 35

Q. – 1 [A] Read the following stanza of rhyme / poem and answer the questions given below it. - [02]

Std. – (5) (Semi I & II) Q. – 1, 2

[B] Read the following paragraphs and answer the questions given below it.

* Std. – 6 Q. – 3, 4 - [02]

* Std. – 7 Q. – 5, 6 - [02]

* Std. – 8 Q. – 7, 8 - [02]

Q.2 [A] Fill in the blanks by using instructions given in the bracket.

Q. – 9 to 12 (Grammar based) - [04]

[B] Complete the following dialogues using the clues given below it.

Q. – 13 - [03]

OR

[B] Study the following text and answer the questions given below it.

Q. – 3 [A] Answer the following questions in 4 to 6 sentences each. - [06]

Q. – 14 to 16

[B] Answer the following questions in 7 to 9 sentences each. - [06]

Q. – 17 to 18

Q. – 4 Answer the following questions in detail. - [08]

Q. – 19 to 20 – or – 20

General Instructions : સામાન્ય સૂચનાઓ

---

1) પ્રશ્ન 1 (A) માં Std: 5 (Semi – I & II) માંથી કોઈ પણ એક Rhyme / Poem Reading Comprehension based રીતે પૂછવાની રહેશે.

જ્યારે પ્રશ્ન 1 (B) માં Std : 6 to 8 માંથી કુલ 3 Paragraphs Reading Comprehending based આપવા. જેમાં 1 – 1 ગુણના 2 પ્રશ્નો પૂછવા – જેમાં ઘો – 6 માંથી 1, ઘો. -7 માંથી 1, અને ઘો. – 8 માંથી 1 Paragraph પૂછવાનો રહેશે.

2) પ્રશ્ન (2 A) Functional based રહેશે. જેનાં English Textbook Std : 3 to 8 નાં Functions ને ધ્યાનમાં લેવા જેમકે, Articles, Verb Forms, Prepositions, Conjunctions ને સાંકળી લેવાના રહેશે.

પ્રશ્ન (2 B) એ Dialogue, completion based રહેશે. જેમાં English Textbook Std : 3 to 8 માંથી કોઈપણ એક Dialogue મૂકી શકાય.

અથવા

Unseen પણ પૂછી શકાય.

પ્રશ્ન – 3 અને પ્રશ્ન – 4 એ English Method module based રહેશે. આ માટે પ્રશ્નિકે Type of questions, Unit wise, Objective wise allotted questions ને ધ્યાનમાં રાખી પ્રશ્નોની રચના કરવી.

Format of Question Paper [New Course]

Course – 3 [B] (English Content and Method) અંગ્રેજી વિષયવસ્તુ અને પદ્ધતિશાસ્ત્ર

Time :

(Method – 20, Content – 15)

Total Marks – 35

Que.1 (A) Read the following stanza of the poem and answer the questions given below it. [2]

The doctor is in the clinic.
The judge is in the court.
The clerk is in the cabin.
Talking and typing notes.
The milkman is in the yard.
The shepherd is with the herd.
The flute player is on the hill playing it for long.

- (1) Where is the milkman?
- (2) What is the clerk doing?

(B) Read the following paragraph and answer the questions given below it. [2]

A sparrow and a parrot were good friends. Everyday they talked with each other. But the parrot lived in a cage in Parul's house.

- (3) Who were good friends?
- (4) Where did the parrot live?

Read the following paragraph and answer the questions given below it. [2]

We live a comfortable life because people work for one another.
The farmer grows grains and vegetables for all.

- (5) How do we live?
- (6) What does farmer grow?

Read the following paragraph and answer the questions given below it. [2]

Vinu climbed up a tree. He sat on a branch. An old man saw the boy.
He fell down and broke his leg.

- (7) Where did Vinu sit?
- (8) What did an oldman see?

Que.2 (A) Fill in the blanks by using instructions given in the bracket. [4]

- (9) We _____ (play) cricket – yesterday. (use proper verb form)
- (10) Midas was sleeping _____ his bed. (use proper preposition)
- (11) Rahul is clever _____ honest (use proper conjunction)
- (12) I saw _____ accident near the hospital (use proper article)

(B) (13) Complete the following dialogues using the clues given below it. [3]

Nayan : Mummy, where have you kept my socks?
Mummy : _____
Nayan : And, where have you _____?
Mummy : In your drawer, where else?
Nayan : I can't find my kites!
Mummy : I _____ and put them in the store room.
[put my colourbox, have packed, In your cupboard, am packing] **OR**

(13) Study the following text- and answer the questions given below it.

CHANDNI SANDAL SOAP

Net – weight when packed : 100 grams

Max. Retail Price : Rs. 12.75

Packed : June 2013

Manufactured by : Rosery Industries, Sundarpur, Gujarat.

Questions:-

1. What is the weight of soap?
2. Where is Rosary industries located?
3. How much money will you pay to buy this soap?

Que.3 (A) Answer the following questions in short.

[6]

(14) Which activity will you use to create students vocabulary? Explain with example.

(શબ્દસંડોળની વૃદ્ધિ માટે વિદ્યાર્થીઓ સાથે કઈ પ્રવૃત્તિઓ કરશો? ઉ.દા. સાથે સમજાવો.)

(15) Explain structural approach with example.

(રચના આધારિત અભિગમ ઉ.દા. સહિત સમજાવો)

(16) What is the difference between Intensive and Extensive reading?

(સઘન વાંચન અને વિશેષ વાચન વચ્ચેનો તફાવત શું છે?)

(B) Answer the following questions in detail.

[6]

(17) What is three language formulas?

(ત્રિભાષા સૂત્ર શું છે? સમજાવો.)

(18) Arti Shah writes a letter to her friend to invite in her birthday party.

(સમજાવો)

Que.4 Answer the following questions in detail.

[8]

(19) How does the Bilingual method of teaching English differ from 'Direct – method' of teaching? Explain.

(પ્રત્યક્ષ પદ્ધતિથી દ્વિભાષા પદ્ધતિ કઈ રીતે જુદી પડે છે? સમજાવો.)

(20) Prepare a project – according to any authentic material.

(કોઈપણ ઓથેન્ટિક મટિરીયલ આધારિત પ્રોજેક્ટ તૈયાર કરો.)

OR

(20) How can you use 'Alphabetic Method' and 'Phonic Method' for teaching reading?

(વાચન શીખવવા માટે 'મૂળાક્ષર પદ્ધતિ' અને 'ધ્વનિ પદ્ધતિ' નો ઉપયોગ તમે કેવી રીતે કરશો?)